

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille P. Heiliegers
Auteur Peter de Kruijf
Telefoon 023-5113045 E-mail: pdekruijf@haarlem.nl
CS/CC Reg.nr. 2012/155429
GEEN bijlagen kopiëren
B & W-vergadering van 8 mei 2012

Onderwerp

Richtlijnen Begroting 2013-2017

DOEL: Besluiten

Het college is het bevoegde orgaan om de begroting voor te bereiden binnen de uitgangspunten van de vastgestelde P&C-kalender 2012. Hiertoe dienen tijdig de begrotingsuitgangspunten te worden vastgesteld

B&W

1. Het college stemt in met de in de uitgangspuntenbrief gehanteerde percentages en aantallen en verklaart deze van toepassing voor de begroting 2013.
2. Het besluit heeft geen financiële consequenties
3. De betrokkenen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit
4. Het college stuurt de uitgangspuntenbrief ter informatie aan de commissie Bestuur

Collegebesluit

Onderwerp: Richtlijnen Begroting 2013-2017

Reg. Nummer: 2012/155429

1. Inleiding

Jaarlijks stelt het college ten behoeve van de begroting van het volgende jaar een zogenaamde uitgangspuntenbrief op. Deze brief is gebaseerd op eerdere besluiten van de raad en betreft met name een technisch-financiële uitwerking op basis waarvan het opstellen van de begroting kan plaatsvinden. Het gaat met name om de te hanteren stijgingspercentages voor de personele en materiële lasten. Bij de raming van deze percentages is gebruik gemaakt van cijfermateriaal van het Centraal Economisch Plan van maart jl., aangevuld met eigen inschattingen.

Ten opzichte van voorgaande jaren is er wel één essentieel verschil. Voor de totstandkoming van de kadernota en de bezuinigingen is al geïnventariseerd met welke tegenvallers rekening gehouden moest worden om de omvang van de bezuinigingen daarop af te stemmen. Daarmee wordt geacht dat de begroting 2013 binnen de daarvoor gestelde kaders kan worden opgesteld. Indien vanuit de budgethouder desalniettemin wordt aangegeven dat de kaders niet toereikend zijn, is een afzonderlijk collegebesluit nodig om de budgettaire ruimte te vergroten, omdat daarvoor dan ook aanvullende bezuinigingen nodig zijn.

De kaders van de begroting 2013 worden gevormd door:

- het coalitieakkoord “Het oog op morgen”;
- De vastgestelde kadernota 2011 en de daarin vastgelegde bezuinigingen;
- het door de raad vastgestelde beleid bij de vaststelling van de programmabegroting 2012 en meerjarenraming 2013-2016;
- de door de raad vastgestelde beleidswijzigingen na vaststelling van de programmabegroting 2012;
- de meest recente informatie over de algemene uitkering;
- de inventarisatie van de meerjarige ontwikkeling van het aantal inwoners, woningvoorraad en bedrijvensvoorraad (april);
- de verwachte loon- en prijsontwikkeling voor 2013-2017;
- investeringsplan 2012-2017;

2. Besluitpunten college

1. Het college stemt in met de in de uitgangspuntenbrief gehanteerde percentages en aantallen en verklaart deze van toepassing voor de begroting 2013.
2. Het besluit heeft geen financiële consequenties
3. De betrokkenen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit
4. Het college stuurt de uitgangspuntenbrief ter informatie aan de commissie Bestuur

3. Beoogd resultaat

Voor het zomerreces duidelijkheid verkrijgen over het meerjarenbeeld, zodat tijdig eventuele benodigde maatsregelen kunnen worden genomen voor het realiseren van een sluitende begroting 2013 en meerjarenraming 2014-2017.

4. Argumenten

Bij het opstellen van de begroting bij zowel de batenramingen (algemene uitkering) als de lastenramingen zoveel als mogelijk uit te gaan van dezelfde uitgangspunten voor wat betreft loon-en kostenontwikkelingen en aantallen eenheden.

5. Kanttekeningen

Indien blijkt dat cijfers en percentages substantieel gaan afwijken van deze uitgangspunten, kan dit later in de begroting nog gecorrigeerd worden door hiervoor stelposten te ramen.

6. Uitvoering

De uitgangspunten en de gehanteerde cijfers en percentages worden toegepast in de begroting 2013-2017.

7. Bijlagen

Richtlijnenbrief begroting 2013.

Het college van burgemeester en wethouders

de secretaris

de burgemeester

Richtlijnen Begroting 2013-2018

Colofon
Uitgave gemeente Haarlem
Maart 2012

Stadhuis, Grote Markt 2
Postbus 511
2003 PB Haarlem

Inhoudsopgave

1. Uitgangspunten 2013-2018	3
1.1 Kaders.....	3
1.2 Begrotingsuitgangspunten.....	3
1.3 Overige kengetallen/parameters	4
1.4 Geraamde bezuinigingen.....	4
1.5 Formatie en loonsom	4
1.6 Kaders raming materiële uitgaven en areaaluitbreiding	5
1.7 Investeringsramingen en kapitaallasten	5
1.8 Indexatie subsidies en verbonden partijen.....	6
1.9 Indexatie eigen inkomsten en kaders raming lokale lasten.....	6
1.10 Algemene uitkering	7
2. Proces totstandkoming begroting	8
2.1 Aandachtspunten opstellen programma's en paragrafen	8
2.2 Overzicht programmacoördinatoren	9
3. Planning.....	11
4. Bijlagen.....	16
Bijlage1 : Overzicht aanbevelingen RKC en accountant.....	16
Bijlage 2: Model begroting 2013.....	19

1. Uitgangspunten 2013-2018

Het college hanteert de volgende uitgangspunten om te komen tot een sluitende programmabegroting voor 2013

1.1 Kaders

De kaders van de meerjarenraming 2013-2017 worden gevormd door:

- Het Coalitieakkoord 2010-2014 Het oog op morgen.
- Het door de raad vastgestelde beleid bij de programmabegroting 2012-2016, kadernota 2011 en de vastgestelde Haarlemse belastingvoorstellen van december 2011.
- De uitkomsten uit de herijking en de Kadernota 2012 voor zowel de bezuinigingsopgave als de concrete invulling van de bezuinigingen.
- De meest recente informatie over de Algemene Uitkering (junicirculaire).
- Het investeringsplan 2012-2017.
- Beleid verlagen schuldpositie.
- Verwerking besluiten bij de jaarrekening en structurele doorwerking van afwijkingen uit de jaarrekening 2011

1.2 Begrotingsuitgangspunten

De meerjarenbegroting wordt opgesteld in constante prijzen. Dat wil zeggen dat loon-en prijspeilniveau van 2013 voor de volgende jaren constant wordt gehouden. Dit geldt ook voor de baten uit het gemeentefonds en de belastingen.

Ten behoeve van de meerjarenbegroting geldt als uitgangspunt dat zowel voor de baten als de lasten in de meerjarenbegroting (2014-2018) het loon-en prijspeil van 2013 wordt gehanteerd (meerjarenraming in constante prijzen).

Een aantal uitgangspunten wordt ontleend aan de prognoses van het Centraal Planbureau (CPB). Het CPB heeft 1 maart de kerngegevens 2011-2015 gepresenteerd voor het concept-Centraal Economisch Plan 2012.

Omschrijving	Uitgangspunten 2013	Uitgangspunten 2012
Loonontwikkelingen (incl. sociale lasten)	0% ¹	1%
Materiële uitgavenstijging (incl. investeringen) ²	1,75% ³	2%
Subsidies onder de € 45.000	0%	0%
Subsidies boven de € 45.000	0,5% ⁴	1,3% ⁵
Lange rente nieuwe leningen	2,7%	4%
Rente-omslag ⁶	5%	5%
Belastingen en overige eigen inkomsten ⁷	1,75%	2%
Specifieke uitgangspunten voor grondexploitatie (MPG)⁸		
Stijging kostencomponent (mix loon)	3%	3%

¹ Voor 2013 wordt uitgegaan van een cao-loonkostenstijging van 0%. De werkgeverslasten, pensioenpremies etc. zijn geraamd op niveau van 2012. Voor 2013 zijn er geen aanwijzingen voor verdere stijgingen.

² Compensatie wordt uitsluitend toegepast als de noodzaak door de budgethouder kan worden aangetoond

³ Conform raming CPB

⁴ Berekening is als volgt: lonen 0% x 0,7 en materieel 1,75% x 0,3 = 0,5% afgerond

⁵ Berekening is als volgt: lonen 1% x 0,7 en materieel 2% x 0,3 = 1,3% afgerond

⁶ Verlaging van rekenrente naar 4,5 wordt onderzocht voor de kadernota 2013

⁷ gelijk aan materiële uitgavenstijging.

⁸ De uitgangspunten voor grondexploitaties worden bepaald voor projecten met een zeer lange doorlooptijd. De percentages gelden voor een 10-jaarsgemiddelde.

uitbestedings-en bouwkosten)		
Rente-omslag	5%	5%
Baten	2%	2%

1.3 Overige kengetallen/parameters

Bij het opstellen van de begroting 2013 gaan we uit van de volgende kengetallen per 1 januari 2013:

Kengetallen	Begroting 2013	Begroting 2012
Aantal inwoners	152.041	151.841
w.v.		
0 – 19	32.324	33.103
20 – 44	55.440	54.442
45 – 64	40.150	40.412
65 – 74	13.275	12.742
74 e.o.	10.778	11.162
Aantal woonruimten (woningen, wooneenheden en bijz. woongebouwen)	77.250	76.874
- waarvan woningen	71.730	71.350
Direct productieve uren per fte	1.350	1.350

1.4 Geraamde bezuinigingen

De in de kadernota 2012 vastgestelde bezuinigingen en inkomstenverhogingen voor 2013 worden concreet verwerkt in de budgetten (begrotingsformats) voor 2013 en in de meerjarenbegroting inclusief amendementen die bij de Kadernota zijn vastgesteld. Daarbij wordt afgezien van het gebruik van stelposten, tenzij daartoe concreet is besloten. Ook bezuinigingen op formatie (zie 1.4) kunnen niet altijd al concreet worden geraamd.

1.5 Formatie en loonsom

Iedere hoofdafdeling wordt gebudgetteerd voor de toegestane formatie. De salarislasten worden opgehoogd met 0% loonkostenstijging (zie bij begrotingsuitgangspunten) en worden verminderd met de uitkomsten van de besluiten over de invulling de bezuinigingen op de formatie voor 2013.

De salarisberekening gebeurt normatief. Op basis van vastgesteld beleid vindt berekening plaats van de salarislasten naar een gemiddelde van de 9e periodiek van de functionele schaal, aangevuld met eventuele toeslagen.

Bezuinigingen op formatie waartoe in de kadernota 2012 wordt besloten en nog verdere invulling behoeven, zullen d.m.v. stelposten worden geraamd.

De toegestane formatie wordt gebruikt om de personeelslasten voor 2013 te kunnen berekenen en dient als basis voor de verdeling van de productieve uren in de begroting 2013 en de daaruit voortvloeiende uurtarieven.

De toegestane formatie, incl. afgesproken bezuinigingen voor 2013, wordt door de afdeling HRM/M&S aan het DT aangeleverd ter vaststelling. Op basis daarvan wordt de personeelsstaat aan het Dt ter vaststelling aangeleverd (zie voor planning hoofdstuk 3).

Op basis van deze uitwerking worden door Fin/M&S formats uitgezet om een opgave te doen van de direct productieve uren. Daarbij wordt uitgegaan dat een medewerker die geen leidinggevende is, 1.350 uur productief werkt (zie hoofdstuk 4).

1.6 Kaders raming materiële uitgaven en areaaluitbreiding

De materiële kostencompensatie, die bij de begrotingsuitgangspunten is gehanteerd, is ontleend aan het concept Centraal Economisch Plan dat 1 maart is uitgebracht. De index voor de materiële uitgavenstijging is op 1,75% geraamd voor 2013.

Uitgangspunt is dat er geen automatische compensatie wordt toegekend, maar dat een compensatie uitsluitend plaatsvindt voor die gevallen waarbij de budgethouder kan aantonen dat een verhoging noodzakelijk is en waarover afzonderlijke besluitvorming heeft plaatsgevonden door het college.

Voor de raming van de materiële budgetten gelden de volgende uitgangspunten:

1. De ramingen moeten gebaseerd zijn op vastgesteld beleid;
2. Afwijkingen van het bestaande meerjarenbeleid moeten goed onderbouwd worden en worden afzonderlijk voorgelegd aan het college.
3. De bestuurlijk vastgestelde bezuinigingen moeten in zijn geheel worden gerealiseerd en verwerkt in de ramingen.
4. Budgetten voor niet jaarlijks terugkerende of incidentele activiteiten moeten worden toegelicht en (zoveel mogelijk kwantitatief) worden onderbouwd.
5. De budgettering van bestaande activiteiten moet zoveel mogelijk gebaseerd zijn op de werkelijke cijfers uit de jaarrekeningen 2010 en 2011. Hiervoor wordt een afwijkingenoverzicht opgesteld op productniveau.
6. De kaders zijn taakstellend. Een stijging van het budget ten opzichte van de begroting 2012 (of de meerjarenramingen 2012-2016) is in niet toegestaan en vereist afzonderlijke besluitvorming door het college. Wel is het mogelijk uitgavenstijgingen te compenseren door evenredige verlaging van een budget elders, binnen vastgestelde beleids- en financiële kaders.
7. Alle budgetten moeten zoveel mogelijk worden gespecificeerd. Hierbij wordt speciale aandacht gevraagd voor het gebruiken van de juiste kostensoorten en kostencodes (extern personeel, uitbesteed werk, inkomensoverdrachten e.d.).

Vooralsnog zijn er binnen de meerjarenbegroting geen budgetten gereserveerd ter dekking van kosten van beheer en onderhoud tengevolge van areaaluitbreiding. Hiervoor zal nog beleid worden ontwikkeld. Voor de kadernota 2013 wordt de samenhang tussen ramingsmethodieken nader onderzocht (hogere OZB-opbrengsten en algemene uitkering versus onderhoudslasten)

1.7 Investeringsramingen en kapitaallasten

Het prijspeil van de investeringsramingen in het IP 2012-2017 is geactualiseerd. De investeringen bevatten derhalve het actuele prijspeil. Omdat Haarlem een meerjarenraming in constante prijzen kent, worden de investeringen verder niet geïndexeerd.

De kapitaallasten worden centraal geraamd door de afdeling Financiën/M&S.

In de begroting 2013 worden de kapitaallasten geraamd, die voortvloeien uit:

- a. De tot en met 2011 in de jaarrekening opgenomen investeringsbedragen;
- b. De geraamde investeringen volgens het nieuwe investeringsplan 2012-2017.
- c. De bijkomende budgettaire lasten uit het investeringsplan (zowel positief als negatief) dienen in de analyse afzonderlijk naar voren te komen.

De rentecomponent (het zogenaamde rente-omslagpercentage) voor zowel de rendabele als de onrendabele investeringen bedraagt 5,0%. Het saldo van de kostenplaats treasury wordt ten gunste van de exploitatie geraamd.

1.8 Indexatie subsidies en verbonden partijen

Voor de raming van subsidies voor 2013 e.v. zijn 3 variabelen van belang:

1. De vastgestelde bezuinigingen op subsidies, zoals vastgesteld in de kadernota 2011. Deze bezuinigingen worden concreet verwerkt in de werkbudgetten en de programmabegroting 2013, tenzij hier bij de kadernota 2012 afwijkend over wordt besloten.
2. De bestaande meerjarenraming 2012-2016. In de meerjarenraming kunnen op basis van eerdere besluitvorming al wijzigingen geraamd t.o.v. het begrotingsjaar 2012. Deze worden verwerkt in de werkbudgetten en de programmabegroting 2013;
3. Zowel de subsidies als de bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen worden geïndexeerd voor inflatie. Hierbij hanteren wij de volgende uitgangspunten.
 - a. Voor subsidies beneden de € 45.000 wordt conform bestaand beleid, geen kostencompensatie toegekend.
 - b. Subsidies en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen boven de € 45.000 worden conform bestaand beleid gecompenseerd via een gewogen percentage. Bij het bepalen van het uiteindelijke percentage vindt een weging plaats waarbij de loonsverhoging voor 70% meetelt en de materiële lastenstijging voor 30%. Voor 2013 wordt uitgegaan van een loonkostenstijging van 0%. Voor de materiële kostencompensatie wordt uitgegaan van 1,75%. Het gewogen percentage is berekend op 0,5%.

Er vindt geen verrekening plaats op basis van de werkelijke materiële of loonkosten.

De gemeenschappelijke regelingen en de meer omvangrijke subsidierelaties van de gemeente Haarlem worden hierover geïnformeerd (Concernstaf in overleg met de hoofdafdeling Stadszaken).

De verzelfstandigde organisaties vallen onder het regime van de subsidies.

Voor de verdere uitwerking geldt de kanttekening dat in het kader van de nieuwe subsidiesystematiek het automatisch toekennen van prijscompensatie wordt losgelaten, maar onderdeel gaat uitmaken van meerjarige prestatieafspraken. Daarbij geldt het uitgangspunt dat er geen indexatie plaatsvindt, tenzij geregeld in meerjarenafpraak. Ook is in het kader van de bezuinigingstaakstelling één van de voorstellen om voor een periode van 4 jaar 0,5% minder indexatie toe te kennen. Voor 2013 zou dat betekenen dat gesubsidieerde instelling (niet verbonden partijen) geen indexatie krijgen.

1.9 Indexatie eigen inkomsten en kaders raming lokale lasten

Voor de belastingen en rechten wordt het inflatiepercentage aangehouden dat gelijk is aan die van de materiële kostencompensatie, door het CPB geraamd op 1,75%. Een uitzondering geldt voor tarieven waarbij kostendekkendheid wordt beoogd. Voor die tarieven dient uit een afzonderlijke berekening te blijken, dat bij het berekende tarief de in de wet vastgelegde limiet die uitgaat van maximaal 100% kostendekking, niet wordt overschreden. Indien andere dan trendmatige stijgingen worden voorgesteld, dan dienen deze afzonderlijk in de toelichting op de begroting te worden vermeld.

De overige inkomsten uit huren en pachten etc. worden eveneens met 1,75% verhoogd.

Voor de volgende belastingen/heffingen zijn ramingsmethodieken opgesteld:

-OZB/WOZ

-Afvalstoffenheffing

-Rioolheffing

- WABO

- Parkeeropbrengsten

De ramingsmethodieken die hiervoor zijn ontwikkeld, dienen gebruikt te worden t.b.v. alle P&C-rapportages (Kadernota/Begroting/Bestuursrapportages bij afwijkingen).

Indien er aanleiding is de parameters van de ramingsmethodieken aan te passen, dan dienen deze ook als afzonderlijk beslispunt te worden voorgelegd in het corresponderende P&C-product.

1.10 Algemene uitkering

De groei of krimp van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds is gekoppeld aan het verloop van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven.

Het CPB heeft bekend gemaakt dat het begrotingstekort in 2013 oploopt tot 4,6% van het Bruto Nationaal Product. Dat komt neer op een tekort van € 28 miljard. In totaal moet er minstens € 9 miljard extra worden bezuinigd als het kabinet wenst vast te houden aan de bovengrens van 3% voor het begrotingstekort.

Inmiddels heeft een meerderheid in de Tweede Kamer ingestemd met een pakket van beleidsmaatregelen, gericht op terugdringing van het begrotingstekort tot 3% voor 2013. Het CPB heeft op 20 april het Catshuispakket doorgerkend. Hierin is een bezuiniging op het gemeentefonds begrepen van € 380 miljoen in 2012, € 412 in 2013 en € 425 miljoen in 2014 e.v. Gebruikmakend van de volgende vuistregels kan globaal worden berekend wat dit voor Haarlem betekent. Omgerekend voor Haarlem komt dat neer op een korting van € 3,8 miljoen in 2012, € 4,2 miljoen in 2013 en € 4,3 miljoen in 2014.

Het is overigens zeer de vraag of hierover al iets concreets in de meicirculaire zal worden opgenomen. Voor de aanvullende bezuinigingen en ramingsricio's die nog niet in de kaderstelling/uitgangspunten voor 2013 zijn verwerkt zal het college aan de raad aanvullende bezuinigingsvoorstellen voorleggen tot een maximum van € 8 miljoen voor 2013 en 2014.

Op basis van de meicirculaire wordt de algemene uitkering in de primaire begroting geraamd. De financiële consequenties van de later nog te ontvangen septembercirculaire worden niet meer direct in de begroting opgenomen, maar via begrotingswijziging.

2. Proces totstandkoming begroting

2.1 Aandachtspunten opstellen programma's en paragrafen

Programma's

Voor de programma's in de begroting 2013-2016 is het van belang goed te letten op een aantal zaken:

- 1) de prestaties moeten door de hele begroting heen om hetzelfde abstractieniveau worden geformuleerd.
- 2) de prestaties moeten smart geformuleerd worden.
- 3) geen beleid, visies en andere voor de burger niet zichtbare producten in de doelenboom (dus niet als prestatie benoemen).
- 4) prestaties moeten leiden tot doel. Als alle prestaties gerealiseerd zijn, is ook het doel gerealiseerd.
- 5) prestaties zo veel mogelijk koppelen aan financiële gegevens.
- 6) let op aandachtspunten RKC en EY (bijlage 1).

Paragrafen.

a. algemeen

Een aantal paragrafen voldoet nog niet aan de informatiebehoefte die vereist is.

Dit betreft met name de paragrafen:

- Sociaal domein;
- Grondexploitaties
- Onderhoud kapitaalgoederen in relatie tot investeringen
- Bedrijfvoering

Om voor 2013 een zichtbare verbetering te kunnen realiseren is het van belang dat voordat deze paragrafen worden uitgezet, eerst door de trekker een formaat wordt opgesteld waarin de uitgangspunten zijn opgenomen waaraan de paragraaf moet voldoen en op welke wijze aangesloten wordt op de doelstellingen van het coalitieakkoord en de begroting. Dit format wordt eerst gefiatteerd door de concerncontroller voordat de uitwerking plaatsvindt.

b. Risico's

Ten behoeve van de paragraaf weerstandsvermogen en risico's zullen voor 2012 nadere afspraken worden gemaakt over de wijze van inventariseren en verwerken van risico's en de rol van de budgethouder hierin.

c. Paragraaf analyse financiële positie

Gelijk aan de opzet van de jaarstukken 2011 wordt er een verbindende paragraaf opgesteld, die de financiële positie en de flexibiliteit daarin analyseert.

d. Paragraaf bezuinigingen

Daarnaast wordt conform de toezegging van het college aan de raad een afzonderlijke paragraaf bezuinigingen opgesteld, die de gerealiseerde en de nog te

realiseren bezuinigingen weergeeft. Hierin dient onderscheid gemaakt te worden tussen de € 35 miljoen aan bezuinigingen te realiseren tot en met 2018 en de invulling van extra taakstellingen, zoals is vastgelegd in de kadernota 2012. Daarnaast dient rekening gehouden te worden met de verdeling over de 5 clusters.

e. Paragraaf bedrijfsvoering

In de paragraaf bedrijfsvoering wordt aangegeven op welke wijze de geraamde bezuinigingen op inhuur en de bezuinigingen op de formatie zullen worden gerealiseerd.

f. Paragraaf Financiering

In de paragraaf financiering wordt een kasstroomoverzicht opgenomen.

g. Voortgang verbetering bedrijfsvoering

Afgesproken is dat in alle P&C -Rapportages nader wordt ingegaan op de uitvoering van de maatregelen om de bedrijfsvoering te verbeteren. De rapportage zal zich met name richten op het proces en de concrete maatregelen die momenteel worden uitgevoerd binnen de volgende thema's:

- a. Kaderstelling en controlemogelijkheden van de raad
- b. Budgetverantwoordelijkheid en beheer
- c. Aanbevelingen gericht op ondersteunende middelenfuncties w.o. de financiële administratie
- d. Aanbevelingen gericht op cultuuraspecten
- e. Gegevensgerichte aanbevelingen

h. Model begroting en rekening

Op een aantal onderdelen kan de begroting nog beter afgestemd worden op de specifieke verslaggevingregels die het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten kent.

Voor sommige onderwerpen geldt dat de basis hiervoor in de begroting moet worden vastgelegd, alvorens daar in het jaarverslag verantwoording kan worden gegeven. De onderwerpen die het betreft zijn opgenomen in de bijlage 2.

Overige aandachtspunten:

- Opzetten burgerinformatie (motie bij begroting 2012)
- Digitale toegang beleidsbegroting
- Verzamelen van onderwerpen en beoordelen artikel 213a onderzoeken

2.2 Overzicht programmacoördinatoren

Binnen de hoofdafdelingen zijn de programmacoördinatoren verantwoordelijk voor een tijdige en kwalitatief goede aanlevering van de programmateksten. Wij gaan ervan uit dat dezelfde personen als bij het jaarverslag 2011 contactpersoon zijn voor de programma's (zie het schema hieronder). Eventuele wijzigingen kunnen de hoofdafdelingsmanagers doorgeven aan Astrid de Groot.

1. Burger en Bestuur	1.1 en 1.2 Wouter Stigter (CS) Marieke Meijer (DVL)	1.2 Karin Meulenbelt (WZ) 1.3 Maaïke Abels (DV)	Cindy Lensen (CS) (1.1 en 1.2) en Paul Jongkees (CS) (1.3)
2. Veiligheid, Vergunningen en Handhaving	2.1 en 2.2 Maaïke Patist (VVH) 2.3 Daniëlle de Boo (VVH)		Paul Jongkees
3. Zorgzame Samenleving	Juul Angenent (STZ)	Frank van Hattem (STZ) Frank v.d. Hoek, w.b. WMO (DV)	Ivo Evers
4. Maatschappelijke Ontwikkeling	Conny Laan (STZ)	Chantal van Liefland (STZ)	Ivo Evers
5. Wonen, Wijken en Stedelijke Ontwikkeling	Hans van der Straaten (STZ)	Ton van Schie (STZ) 5.1 Karin Meulenbelt (WZ) Jan Fontein (STZ)	Ivo Evers
6. Economie, Cultuur, Toerisme en Recreatie	Jorien Kaper (STZ)	Patrick Vlegels (STZ)	Ivo Evers
7. Werk en Inkomen	Linda Lans (SZW)	Frank Hermans (SZW)	Nico Kluwen
8. Bereikbaarheid en mobiliteit	Rob Koning (WZ)	Cees Tjepkema (WZ) / Ron Apeldoorn (WZ) Niels van Esterik (WZ)	Marcel vd Ark
9. Kwaliteit Fysieke Leefomgeving	Rob Koning (WZ)	9.1 Peter Onel (STZ) 9.2 - 9.5 Ron Apeldoorn (WZ) / Cees Tjepkema (WZ)	Ivo Evers (9.1), Marcel vd Ark (9.2 tot en met 9.5)
10. Financiën/algemene dekkingsmiddelen	Sandra Hamersma (CS)	Peter de Kruijf (CS)	Cindy Lensen (CS)

* Overall-coördinatie van de programma's van Stadszaken: Annemiek Visser.

3. Planning

Van	T/m (= uiterlijk)	Omschrijving	Wie, Wat		
			Coördinatie en consolidatie	Opstellen binnen hoofd-afdelingen	Besluit-vorming
		OPSTELLEN TIJDSHEMA			
2011					
	dec	Tijdschema begroting 2013-2017 (via P&C-kalender)	CS		
		VOORBEREIDINGEN OPSTELLEN BEGROTING 2013 (tot 31 maart)			
2012					
	Doorlopend	Actueel maken en houden van budgetberekening	CS (Cindy Lensen)		
	Doorlopend	Actueel maken en houden van overzicht toegestane personele formatie	CS (Sandra Hamersma)		
5 maart	9 maart	Opstellen concept uitgangspuntenbrief	CS (Astrid de Groot en Peter de Kruijf)		
	15 maart	Bespreken uitgangspuntenbrief in Regiegroep	CS		
	21 maart	Bespreken concept uitgangspunten in DT	CS		DT
	27 maart	Bespreken en vaststellen concept uitgangspunten in B en W	CS		B en W
	29 maart	Verzending aan en bespreken in MT's hoofdafdelingen	CS	Hoofd-afdelingen	
		START VAN OPSTELLEN Financiële begroting 2013-2017 (tot eind juli 2012)			
		Opstellen staat van formatie en salarissen, urenverdeling en vaststellen uurtarieven			
		Raming personeelslasten			
26 maart	6 april	Actualiseren overzicht toegestane formatie en functieschalen 2013 - 2017 per hoofdafdeling en afdeling	CS (Sandra Hamersma)	M&S/ HRM	
	11 april	Bespreken overzicht toegestane formatie en functieschalen 2013 -2017 met DT en hoofdafdeling managers	CS	M&S/ HRM	
11 april	20 april	Vervaardiging staat personeelslasten (aan de hand van geraamde richtlijnen voor CAO-ontwikkelingen e.d)	CS	M&S/ HRM	
2 april	20 april	Opstellen overzicht 2013-2017 boventalligen en wachtgelders	CS	M&S/ HRM	
2 april	20 april	Ramen overige personeelslasten w.o. v.m. personeel, college en raadsvergoedingen	CS	M&S/ HRM	
	25 april	Voorlopige vaststelling staat van personeelslasten 2013-2017 en raming boventalligen en overige personeelslasten in DT	CS		DT
	27 april	Salarislasten en overige personeelslasten opnemen in begrotingsformat 2013		M&S/ Fin	
		Urenverdeling			
28 april	7 mei	Opstellen en verzenden formats voor urenverdeling naar hoofdafdelingen	CS	M&S/ Fin	
	15 mei	Aanlevering ingevulde formats bij Concerncontrol	CS	Hoofd-afdelingen	

Van	T/m (= uiterlijk)	Omschrijving	Wie, Wat		
			Coördinatie en consolidatie	Opstellen binnen hoofd-afdelingen	Besluitvorming
	21 mei	Aanlevering urenverdeling bij M&S/Fin voor verwerking in begrotingsformat 2013	CS	M&S/ Fin	
		Uurtarieven			
28 mei	8 juni	Opstellen uurtarieven + analyse voor vaststelling in Dt	CS	M&S/ Fin	
	13 juni	Vaststellen uur tarieven in Dt Format burgerinformatie gereed	CS CC	M&S/ Fin M&S/com	
		Staat van vaste geldleningen			
2 april	13 april	Opstellen van een liquiditeitsprognose voor de jaren 2013 -2017	CS	M&S / Fin	
	20 april	Maken van een staat van vaste geldleningen voor 2013	CS	M&S / Fin	
	27 april	Raming van vaste geldleningen opnemen in begrotingsraming 2013	CS	M&S / Fin	
		Opstellen staat van vaste activa 2013			
19 maart	30 maart	Opstellen begin waarden (boekwaarde 1-1-2013) staat van vaste activa	CS (Marjolein Mol)	M&S/ Fin	
	20 april	Toevoegen investeringen 2013 uit IP 2013-2017	CS (Marjolein Mol)	M&S / Fin	
	1 mei	Berekenen afschrijvingen en toegerekende rente aan activa 2013 (en eventueel bijbehorende tegenposten)	CS (Marjolein Mol)	M&S / Fin	
	4 mei	Afronden staat van vaste activa 2013	CS (Marjolein Mol)	M&S / Fin	
4 mei	10 mei	Opstellen meerjarenstaat activa (voor kapitaallasten MJR)	CS (Marjolein Mol)	M&S / Fin	
	11 mei	Kapitaallasten opnemen in begrotingsformat 2013	CS (Marjolein Mol)	M&S / Fin	
		Opstellen van renteomslag berekening en kostenplaats rente			
	2 mei	Bepalen financieringsuitgangspunten (renteomslag, etc.) afgeleid van begrotings-uitgangspunten	CS (Cindy Lensen)		
2 mei	11 mei	Opstellen renteomslagberekening	CS (Cindy Lensen)	M&S / Fin	
	11 mei	Renteomslag berekening in begrotingsformat 2013	CS (Cindy Lensen)	M&S / Fin	
		Staat van reserves en voorzieningen			
6 mei	15 mei	Maken van een overzicht per reserve van geraamde toevoegingen en onttrekking voor begroting 2013	CS (Cindy Lensen)		
		Maken van staat van reserves voor 2013	CS (Cindy Lensen)		
	16 mei	Reserves en voorzieningen opnemen in begrotingsraming 2013	CS (Cindy Lensen)	M&S/Fin	
		Opstellen exploitatiebudgetten 2013-2017			
	2 mei	Opstellen formats exploitatiebudgetten 2013	CS (Peter de Kruijf)	M&S / Fin	
2 mei	22 mei	In exploitatie-formats is ingebracht: - rekeningcijfers 2011 - uitgangspunten begroting 2013 (w.o. loon-en prijspeil)	CS (Peter de Kruijf/Cindy Lensen)	M&S / Fin	

Van	T/m (= uiterlijk)	Omschrijving	Wie, Wat		
			Coördinatie en consolidatie	Opstellen binnen hoofd-afdelingen	Besluit-vorming
		<ul style="list-style-type: none"> - Berap 1 (structurele doorwerking) - Kadernota/herijking/ombuigingen - Indirecte kosten (afdelingskosten) - Urenverdeling - Kapitaallasten - reservemutaties - Overige mutaties uit meerjarenraming 			
25 mei	15 juni	Invullen formats door managers van de hoofdafdelingen		Hoofdafdelingen	
		Ondersteunen van opstellen ramingen door koppels CS en M&S/ Fin	CS (controllers)	M&S/Fin	
15 juni	22 juni	Opstellen concernramingen door CS	CS (Peter de Kruijf)		
15 juni	22 juni	Beoordelen en toets volledigheid door CS van ingeleverde ramingen (primaire budgetten, sleutels en toelichting)	CS (controllers)		
		Bespreken ingevulde formats met controller met management hoofdafdelingen en analyseren uitkomsten en maken samenvattende rapportage (per hoofdafdeling)	CS (controllers)	Hoofdafdelingen	
25 juni	29 juni	Bespreken rapportages in MT's hoofdafdelingen	CS (controllers)	Hoofdafdelingen	
	6 juli	Analyse en knelpunten (samenvattende rapportages van de HA) naar DT	CS (controllers)	Hoofdafdelingen leveren aan bij DT	
2 juli	13 juli	Bespreken analyse en knelpunten (samenvattende rapportages van de HA) DT			DT
15 juli	31 juli	Opnemen van exploitatiekosten in begrotingsraming 2013	CS (Peter de Kruijf)	M&S / Fin	
		Opstellen subsidie bijlage			
1 juni	15 juni	Opstellen staat van subsidies 2013 (aan de hand van vastgestelde begrotingsrichtlijnen)	CS (Ivo Evers)	STZ/Sub.bur	
	18 juni	Subsidieramingen opnemen in begrotingsraming 2013	CS (Ivo Evers)	STZ/sub.bur	
		Meerjarenraming 2014-2017			
1 juli	15 aug	Opstellen meerjarenraming 2014-2017	CS (Cindy Lensen)		
		Kostenonderbouwingen conform model VNG			
1 juli	15 aug	Afvalstoffen-en rioolheffing, begraafrechten en havengelden	CS(Marcel v.d. Ark)	Hoofd-fad. WZ	
1 juli	15 aug	(Bouw)leges en marktgelden	CS(Paul Jongkees)	Hoofd-fad. VVH en DVL	
		OPSTELLEN PROGRAMMABEGROTING 2013-2017			
	27 april	Maken van een planning voor de programmabegroting 2013	CS (Astrid de Groot)		
	27 april	Opstellen format voor programmabegroting	CS (Astrid de Groot)		
	Eind april	Startbijeenkomst programmacoördinatoren	CS (Astrid de Groot)	Progr.coördinatoren	
	3 mei	Uitzetten van formats programmateksten bij	CS (Astrid de		

Van	T/m (= uiterlijk)	Omschrijving	Wie, Wat		
			Coördinatie en consolidatie	Opstellen binnen hoofd-afdelingen	Besluit-vorming
		programmacoördinatoren hoofdafdelingen	Groot)		
	22 juni	Opzet paragrafen en hoofdstuk bezuinigingen gereed (rekening houdend met eerdere opmerkingen van RKC en toezegging n.a.v. motie Stresstest bij de begroting 2012). Contactpersonen/auteurs CC leggen deze voor aan Concerncontroller incl. planning tussenstappen (bv. informatieuitvraag bij hoofdafdelingen).			
	1 juli	Afspraken met V&D en Communicatie	CS (Astrid de Groot)		
	6 juli	Aanlevering informatie voor paragrafen. Detailplanning volgt via trekkers van de paragrafen (zie hieronder)		Hoofd-afdelingen	
	13 juli	Aanleveren programmateksten met effect- en prestatie-indicatoren (1 ^e versie afgestemd met MT hoofdafdeling) Format burgerinformatie gereed	CS (Astrid de Groot)	Progr.coördinatoren	
	13 juli	Concept-versie paragrafen en hoofdstuk bezuinigingen gereed: - Lokale heffingen (CC Peter de Kruijf/Sandra Hamersma) - Weerstandsvermogen en risico's (CC Sandra Hamersma) - Onderhoud kapitaalgoederen (WZ en Stz i.o.m. CC/Marcel v.d. Ark) - Financiering (CC Marjolein Mol i.o.m. MenS/Peter Knijff) - Bedrijfsvoering (M en S i.o.m. CC/Sandra Hamersma) - Verbonden partijen (CC/Cindy Lensen i.o.m. Wouter Stigter CS en HA) - Grond-en vastgoedbeleid (Stz/VG i.o.m. Ivo Evers) - Bezuinigingen (Paul Jongkees i.o.m. HA)	CC	Hoofd-afdelingen	13 juli
	3 augustus	Aanleveren kerncijfers, koptekst en paragrafen. Aanleveren 2 ^e versie programmateksten (afgestemd met portefeuillehouder)	CS (Astrid de Groot)	Progr.coördinatoren	
	3 aug	Paragrafen en hoofdstuk bezuinigingen (definitieve versie gereed)	CC	Hoofd-afdelingen	
	3-20 aug	Redactieslag paragrafen en hoofdstuk bezuinigingen		MenS/com	
	20 aug	Regiegroep begroting	CS		
	29 aug	1e bespreking hoofdlijnen begroting in DT (met geannoteerde agenda)			DT
	3 sept	Concept-teksten burgerinformatie gereed	CC	MenS/Com	
	4 sept	1e bespreking hoofdlijnen begroting door B&W (met geannoteerde agenda)			B en W
	5 sept	Terugkoppeling 1e B&W-bespreking naar DT en uitzetten vervolgacties			DT
29 aug	7 sept	Maken van alle tabellen voor programmabegroting Redactieslag teksten burgerinformatie gereed	CS (Peter de Kruijf en Cindy Lensen)	MenS/Com	
29 aug	7 sept	Berekening opbrengsten/kostendekkendheid belastingen 2013	CS (Peter de Kruijf)	Hoofd-afdelingen	
	6 sept	Regiegroep begroting			
	12 sept	2e bespreking begroting in DT (met geannoteerde agenda)			DT

Van	T/m (= uiterlijk)	Omschrijving	Wie, Wat		
			Coördinatie en consolidatie	Opstellen binnen hoofd-afdelingen	Besluit-vorming
		Tekst burgerinformatie in DT			
	18 sept	2e bespreking begroting door B&W (met geannoteerde agenda) Tekst burgerinformatie in B&W			B en W
	19 sept	Terugkoppeling 2e B&W-bespreking naar DT en uitzetten vervolgacties			DT
	20 sept	Concept-begroting bespreken in Regiegroep	CS		Regiegroep
	25 sept	Vaststellen begroting door college Persbericht en voorbereiding perstoelichting gereed	MenS/Com		B en W Reserveren di.middag
	27 sept	Wethouder financiën geeft een presentatie over de programmabekoring in de gemeenteraad Publicatie voor burgers	CS		Raadsleden
	28 sept	Programmabegroting digitaal beschikbaar voor raadsleden			
	2 okt	Raadsleden ontvangen de begroting.			
	16 okt	Raadsleden dienen begrotingsvragen in (vóór 12 uur)	CS		Raadsleden
	optioneel	Luisterzittingen	Griffie		Raadsleden
	23 okt	Behandeling in B en W antwoorden op vragen raadsleden	CS		B en W
	23 okt	Verzending antwoorden B en W digitaal naar raadsleden	CS		
	25 okt	Verzending antwoorden B en W (papieren versie) naar raadsleden	CS		
	1 nov	Vaststellen 'behandelrijpheid' begroting door de commissie Bestuur			Commissie
	5-8 nov	Raadsbehandeling			Raad
	7 nov	Vaststellen in B en W van antwoorden op ingediende moties en amendementen 1 ^e termijn om 11.00 uur	CS		B en W Inplannen!
	8 nov	Vaststellen in B en W van antwoorden op ingediende moties en amendementen 2 ^e termijn om 13.00 uur	CS		B en W Inplannen!
	14 nov	Vastgestelde begroting naar GS van provincie Noord Holland	CS		
	1 nov	BEGROTING 2013 IN FINANCIËEL SYSTEEM	CS	M&S / Fin	

4. Bijlagen

Bijlage1 : Overzicht aanbevelingen RKC en accountant

		Onderwerpen voortgangsrapportage	
	I	Kaderstelling en controlemogelijkheden van de raad	Te rapporteren in de begroting 2013
1	RKC 9 Syst.	Opstellen van voorstellen door de werkgroep Informatiewaarde ter verbetering van het systeem van de programmabegroting	N.v.t.
2	RKC 2 Syst.	Investeren in het risicobewustzijn van de organisatie. Treffen van maatregelen voor het beheersen van risico's	Ja, stand van zaken
3	RKC 3 Syst.	Opnemen van een standaard risicoparagraaf in raadsstukken	Ja, stand van zaken
4	RKC 5 Geg.	Maken van nadere afspraken tussen RKC en college over een verbetering van de totstandkoming van de jaarrekening	n.v.t.
5	RKC 6 Geg.	Opstellen van een evaluatie over de aanpak en totstandkoming van de jaarstukken	ja
6	RKC 10 Syst.	Jaarverslag inhoudelijk de begroting laten volgen (specifiek paragrafen kapitaalgoederen en bedrijfsvoering)	n.v.t
7	RKC 8 Syst.	Overzicht opnemen van alle bedrijfsvoeringsonderzoeken in het verslagjaar en de (opvolging van de) aanbevelingen. Geldt ook voor aanbevelingen uit RKC-onderzoeken	Ja
8	RKC 7 Geg.	In het jaarverslag over 2011 uitgebreid aandacht te besteden aan aanbevelingen uit het rapport "van binnen naar buiten" over externe inhuur (zie p. 10 RKC-verslag)	n.v.t
9	RKC 11 Syst.	Op elk belangrijk P&C-moment aandacht besteden aan de bezuinigingen	Ja
	II	Budgetverantwoordelijkheid en beheer	
10	RKC 1 Syst.	Voorleggen van een plan voor verbeteren van budgetaansturing en budgetbeheer (bij het eigen apparaat en de verbonden partijen)	Ja, stand van zaken
11	Acc1	Actualiseren kaders en verordeningen voor het middelenbeheer en de te onderkennen functies	Ja, stand van zaken

		Onderwerpen voortgangsrapportage	
1 2	Acc2	Aanscherpen control op verbonden partijen door de betrokken hoofdafdelingen	Ja, stand van zaken
1 3	Acc6	Verbeteren projectcontrol (inclusief relatie opdrachtgever / opdrachtnemer)	Ja, stand van zaken
1 4	Acc4	Herontwerpen en verbeteren bedrijfsprocessen en Administratieve Organisatie	Ja, stand van zaken
1 5	Acc1 7 Syst.	Aanscherpen van procedures rondom Huren en pachten	Ja, stand van zaken
1 6	Acc2 5	Verbeteren interne controle (taken en verantwoordelijkheden)	Ja, stand van zaken
	III	Aanbevelingen gericht op ondersteunende middelenfuncties w.o. de financiële administratie	
1 7	Acc1 4	Inbedding van toetsing aan BBV in bestaande werkprocessen	Ja, stand van zaken
1 8	RKC 4 Syst.	Opzetten van een adequate activa administratie	Ja, stand van zaken
1 9	Acc5	Versterken zelfcontrolerend vermogen van de organisatie	Ja, stand van zaken
2 0	Acc8 Syst.	Uitvoeren van "hard close" van de administratie, waarbij een tussentijdse analyse wordt uitgevoerd op de balansposten en exploitatierekeningen.	Ja, stand van zaken
2 1	Acc1 0 Syst.	Periodiek vaststellen of geldnemer aan verplichtingen ten aanzien van verstrekte leningen kan blijven voldoen	Ja, stand van zaken
2 2	Acc1 8 Syst.	In overleg treden met de Belastingdienst over te hanteren BTW verdeelsleutels voor 2011 en komende jaren	Ja, stand van zaken
2 3	Acc1 9 Syst.	Kritisch toetsen van de door de hoofdafdelingen aangeleverde informatie door M&S	Ja, stand van zaken
	IV	Aanbevelingen gericht op culturaspecten	
2 4	Acc3	Vergroten betrokkenheid management (hoofd-) afdelingen bij Planning & Control	???
	V	Gegevensgerichte aanbevelingen	
2 5	Acc1 5 Geg.	Zichtbaar presenteren van aanwending voorziening Bovenformatieven en wachtgeld	Ja

		Onderwerpen voortgangsrapportage	
2 6	Acc1 6 Geg.	Periodieke afstemming van onderlinge vorderingen en schulden met verbonden partijen	ja
2 7	Acc1 1	Analyseren van waardering en verantwoordingswijze van Niet in exploitatie genomen bouwgronden	Ja
2 8	Acc1 2	Met prioriteit in rekening brengen van oude vorderingen op zorgverleners	ja
2 9	Acc1 3	Aanpassen van bankbevoegdheden naar de actuele situatie	Nee
3 0	Acc2 6	Sisa: tijdig afspraken maken met derden over aanlevering van (gecertificeerde) verantwoordingsinformatie	Ja

Bijlage 2: Model begroting 2013

Onderwerp	Voorstel na Inventarisatie
Incidentele baten en lasten	De voorstellen uit de notitie "Incidentele en structurele baten en lasten " van de commissie BBV verwerken in de begroting 2013.
Tabel Algemene dekkingsmiddelen	De indeling zoals opgenomen in de jaarstukken 2011 is de basis voor de begroting 2013.
Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen	In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen een tabel opnemen, waarin de begrote jaarschijf uit het onderhoudsplan wordt opgenomen, zodat in het jaarverslag over de realisatie verantwoording kan worden gegeven.
Paragraaf Financiering	In de paragraaf financiering een meerjarige liquiditeitsprognose op te nemen.
Paragraaf Bedrijfsvoering	Als onderdeel van de verbetering van de inhoud van de paragraaf bedrijfsvoering, ook het onderwerp "Externe ontwikkelingen die invloed hebben op de bedrijfsvoering" mee te nemen als actiepoint.